

SUOMEN SOTI

Tässä numerossa

- 6 JYVÄLLÄ** Afganistanin miinat *Jukka Knuutila* • Patrialta 4-akselinen panssariajoneuvo *Jaakko Puuperä* • Ranskan erikoisjoukoille lisää rahaa *Jukka Knuutila* • Maailmalta *Pertti Lappalainen* • Vaisalalta automaattisia sääasemia USA:aan *Jaakko Puuperä* • Raketinheittimestä tykistöohjusjärjestelmäksi *Jukka Knuutila* • Lisää naisia inttiin • Telaketju jyrää kumipyörävaunun *Mikael Halila* • Huumekoirat harmasiin *Tapio Mäkinen* • Aloitesäätiö palkitsi reserviläisen • Huomio avainsotilaisiin *Ahti Lappi* • Löytyikö viisasten kivi reservin johtajien koulutukseen? *Risto Penttinen*
- 16** Suomi elää kuljetusten varassa – logistiikkaa poikkeusoloissa *Aulis Leinonen* • Huippujärjestelmä elinkeinoelämästä *Jaakko Puuperä* • Pyörät pyörivät öljyllä ja bensalla *Jukka Knuutila* • Kontit osana sotilaslogistiikkaa *Jaakko Puuperä* • Evakko oli logistinen taidonnäyte *Aulis Leinonen*
- 24** Valmiusprikaatin tehtävä on hyökkäys *Pasi Kesseli* • Liikesodankäyntiä suomalaisittain *Pasi Kesseli* • Sota ei ole yhteenlaskua *Mikael Halila*
- 30** Leopardit Suomeen tulitukivaunuiksi • Vertailussa venäläiset ja Leopardi *Jukka Knuutila ja Jaakko Puuperä*
- 36** Varuskuntaesittelyssä Porin Prikaati *Tapio Mäkinen*
- 40 TESTI** Talvimajoitteet ja Tii-pii *Eerikki Rundgren*
- 44** Älyvaate pelastaa kantajansa *Matti Mähönen*
- 46** Sotaveteraani 76 K 02 eläkkeelle *Jyri Paulaharju*
- 48 TAUKO** Punakaartimerkkien keräilyopas *Aatos Alhainen* • Karhumäen tivoli *Aatos Alhainen* • Ruotsin sotamuseo *Jukka I. Mattila* • Kirjoja vihreästä helvetistä *Jari Salo* • Karjalaisten sotakoulu Lapualla *Jussi Niinistö* • Verkostuneet vastustajat *Ilmari Susiluoto*
- 49** Heraldikassa lisää leijonia *Jukka Suvisaari*
- 56** 1918 internetissä *Kari Huhtama*
- 58** Verenpainetauti, osa II *Eero Lehmuskallio*
- 59** Palautteet
- 60** Kenttäkeittiö *Riitta Salo*
- 61** Otila kysyy *Jyrki Otila*
- 62** Lennokki, joka ampuu ohjuksia *Jukka Knuuti*

KANSI: SA-KUVA

JULKAISTAVA AINEISTO. Aineisto hyväksytään julkaistavaksi ehdoin, että Kustannus Oy Suomen Mies saa aineistoon hyvän kustannustavan puitteissa eri korvauksetta vapaan käyttöoikeuden tiedonvälitystoiminnassaan, ellei muuta ole nimenomaisesti sovittu.

TILAAJAREKISTERI. Lehden tilaajarekisteriä voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoituksiin. Niitä lehden tilaajia, jotka eivät halua että heidän tietojensa käytetään, pyydetään ilmoittamaan siitä lehden tilauksen yhteydessä.

KUVA: SAKUVA

T-72 M1 on nykyisten panssariprikaatimme taisteluvaunu. Vanhan kaluston myötä menee romukoppaan myös nykyinen vaunudoktriini. T-72 soveltuisi vielä pitkään – suomalaisissa maasto-olosuhteissa – jopa Leopardia paremmin panssarintorjuntavaunuksi erillisyyksiköille. T-72 vaunut aiotaan kuitenkin romuttaa panssariprikaatien myötä. Kuvan vaunussa ruotsalainen harjoitussimulaattorivarustus.

Suomi luopuu panssariaseesta

■ Suomi luopuu nykyisistä panssariyhtymistään – kahdesta panssariprikaatista. Puolustusvoimat ostaa satakunta vähän käytettyä saksalaista Leopard 2A4 taistelupanssarivaunua Saksan puolustusministeriöltä. Kaupan arvo on alle 100 miljoonaa euroa. Hankinta ei vaikuta puolustusbudjettiin. Taisteluvaunut sijoitetaan tulevaisuudessa kahteen Etelä-Suomen valmiusyhtymään muodostamalla komppania-pataljoonakokonaisuuksia.

Uudella vaunutyypillä on Pääesikunnan mukaan tarkoitus korvata vanhempi venäläinen/neuvostoliittolainen kalusto. Taisteluvaunujen kokonaisuus Suomessa vähenee noin 150:llä vaunulla nykyisestä noin 260:stä sataan, kun nykyiset 160 T-72 vaunua ja noin sata T-54 ja T-55M vaunua poistuvat pääosiltaan käytöstä vuoteen 2015 mennessä. Everstiluutnantti evp **Jukka Knuutila** kirjoittaa uudesta vaunuhankkeesta *sivuilla 30–35*. Liikesodankäynnistä ja vaunujen käytöstä kirjoittavat vastikään liikesodankäynnistä väitellyt everstiluutnantti **Pasi Kesseli** ja lehtemme vakituinen avustaja **Mikael Halila** *sivuilla 24–29*.

KUVA: TUONO VALVE

Testissä TII-PII

■ Suomen Sotilas testasi taistankointiaanien tii-piin kotimaisen teollisen version kenttämajoitteena. Onko tunnelmallisesta avotulimajoitteesta haastamaan sotilastelttaa? Lue testi *sivuilla 40–42*.

Tii-piissä riittää tunnelmaa ja vaaloa. Telttalyhtyjä ei tarvita.

KUVA: SAKUNA

PYÖRIEN TÄYTYY PYÖRIÄ

Logistiikka ratkaisee sodassa. Ampuma- ja elintarvikkeiden, polttoaineen, aseiden ja osien sekä ihmisten on löydettävä oikeaan paikkaan, oikeaan aikaan, kaikissa oloissa. Suomessa logistisessa ketjussa tukeudutaan kriisiaikana pitkästi jo rauhanaikana olemassa olevaan elinkeinoelämän järjestelmään ja kalustoon. Tieluonetuolipoolin valmiuspäällikkö, everstiluutnantti evp **Aulis Leinonen** kirjoittaa tieluonetuolipoolin merkityksestä logistisessa ketjussa sivuilla 16–18. Pyörät eivät pyöri ilman poltto- ja voiteluaineita, niistä kirjoittaa everstiluutnantti evp **Jukka Knuutila** sivuilla 20–21.

PUNAPANSSARI Valkoisten haltuun 1918 päätyneet punaisten panssariauto. Tällaisilla panssariautoilla ei ollut kovinkaan suurta merkitystä taistelussa, paitsi Tampereella. Sivulla 56–57 tutkitaan, minkälaista aineistoa internetistä löytyy näistä kansakuntamme vaiheista.

Ei merta edemmäksi...

Maailmantilanne ei parhaimmillaankaan ole suoranuottinen. Juuri nyt se tuntuu erityisen mutkikkaalta. Vielä 2000-luvullakin tunnepohjainen kiihkoilu jyrää järjen käytön, siviilipukuisia terroristeja jahdataan vakinaisten armeijoiden keinoin ja välinein ja sotilasliitot muuttavat muotoaan ja ominaispainoaan häkellyttävän nopeasti. Oma pohjoinen kulmamme on onneksi vielä vakaa. Miten säilyttää se sellaisena?

Vastaus on tässäkin oman puolustuskyvyn tinkimätön ylläpitäminen ja yhteistyö, ei välttämättä kuitenkaan vain EU- ja Nato -uottuvuoksissa. Erilaiset yhteistyöjärjestelyt mm. Ruotsin kanssa, viimeksi merivalvonnan tiimoilla, ovat rohkaisevia osoituksia siitä, että ystävyys-, yhteistyö- ja avunantomahdollisuuksia, resursseista puhumattakaan, löytyy Pohjanlahdenkin takaa.

Reservijohtajien viisasten kivi löytyi?

Suomen Sotilaan asiantuntija kävi Reserviupseerikoulun kouluttajakurssin ja yllättyi iloisesti. Näyttää siltä, että ilman kaavoja reservin upseerien omista lähtökohdista valmisteltu ja nykytekniikan kaikki keinot ennakkovalmistelussa ja varsinaisessa opetuksessa hyödyntävä kurssi on ollut täysosuma. Sen todistavat paitsi suullinen palaute, myös tasokoetulokset.

Jos ja kun viisasten kivi on vihdoinkin löytynyt, sitä ei saa hukata, vaan se on saatava mahdollisimman laajaan käyttöön. Suomen Sotilas onnittelee kurssin taustavoimia hyvistä suorituksista.

HEIKKI TIILIKAINEN

heikki.tiilikainen@suomensotilas.fi

Huteja tulee

Tekeville sattuu: Tykistökoulu ampui harjoituksissaan kraanaatin neljä kilometriä liian pitkälle. Harhalaukauksen syynä oli liian suuri panos. Puolisarjapanoskartussista ei oltu poistettu kahta osa-panospussia.

Laukauksen ampunut 130 K 54 -tykki on lakkautettavien liikkuvien rannikkopatteristojen kalustoa. Ne tunnettiin tulensa tarkkuudesta liikemaaleihinkin, ja olivat taisteluarvoltaan maamme tykistön kärkeä. Perustamistehtävälueeteloista ja sodan ajan vahvuuksista poistuu tehokkaita joukkoja, kenties vain siksi, että ne eivät ole muodikkaita.

Näissäkään tuliyksiköissä ei laadun saavuttamiseen riittänyt vain hyvä ja tarkoitusta vastaava kalusto. Korkean tason saavuttamisen ehto on ammattitaitoinen henkilöstö. Asevelvollisuusarmeijakin tarvitsee ammattilaisensa – ei vain johtamaan, vaan myös tekemään ja opettamaan. Herroja meillä lienee jo riittävästi.

Mikäli puolustusvoimat jatkossakin panostaa kansainväliseen salonkikelpoisuuteen ja johtamistaitoon sotatyötaitojen kustannuksella, joudutaan hyväksymään ehkä enemmän huteja kuin olisi tarpeellista. Rauhan ajan ammattitaidottomuus ei yleensä – eikä tälläkään kertaa, luoja kiitos – maksa verta.

Rannikkotykistöpatteristojen lisäksi Suomesta on hävitetty kanta-aliupseeristo. Olisikohan vanhan ajan ”rt-mesulle” sattunut tämääntapaista hairahdusta? Myös aselajijoukkojen sodan ajan miehistön koulutus on lyhentynyt kuuden kuukauden pituiseksi. Kuin meillä ei ole toimivaa vapaaehtoisorganisaatiota ja kertausharjoitukset kohdentuvat valmiusjoukkoihin ja johtajiin, perustason käytännön ammattitaitoa voi vain arvailla.

JAAKKO PUUPERÄ

jaakko.puupera@suomensotilas.fi

4/2002

PÄÄTOIMITTAJA

Heikki Tiilikainen (09) 499 548

TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ

Jaakko Puuperä (09) 496 189

ERIKOISTOIMITTAJA

Jukka Knuutila

VAKITUISET AVUSTAJAT

Mikael Halila • Marjatta Hinkkala • Jukka Knuuti • Mika Kalakoski • Jukka I. Mattila • Eero Lehmuskallio • Jussi Niinistö • Pertti Lappalainen • Risto Penttinen • Riitta Salo • Jukka Suvisaari • Pekka Visuri

TAITTAJA Ilkka Pitkänen

NETTISOTILAS

Leif-Eric Rosendal

KENTTÄRADIO 100.3 MHZ

Jukka Vuolio

KUSTANTAJA

Kustannus Oy Suomen Mies

TOIMITUSJOHTAJA

Heikki Tiilikainen

TOIMISTO

Paula Kareinen • Leif-Eric Rosendal

MARKKINOINTI

Kim Vinari

OSOITE

Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki

Puh: (09) 496 189

Fax: (09) 492 058

toimitus@suomensotilas.fi

www.suomensotilas.fi

Toimituksen sähköpostiosoitteet

muodostetaan seuraavasti:

etunimi.sukunimi@suomensotilas.fi

TILAUSHINNAT

11 ilm. kertaa vuodessa; kestotilaus

50 € / vsk, määräaik. 55 € / vsk,

opisk. ja varusmiehet 42 € / vsk

Leikki 15 290

Irtonumeromyynti:

Akateeminen kirjakauppa

ILMOITUKSET

Icemediä

Puh: (09) 7002 9910

Fax: (09) 650 400

icemediä@icemediä.fi

Mediamyynti Norrlin Oy /

Liisa Norrlin

Puh: (09) 590 395 ja (09) 590 804

Fax: (09) 592 587

KIRJAPAINO

Itä-Uudenmaan Paino Oy

Itäinen Tullinkatu 10, 07900 Loviisa

ISSN-1237-8704

Aikakauslehtien liiton jäsen